

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING.

Nº. 35.

DEEL II.

1 Mei 1907.

INHOUD: Dr. A. J. VAN ROSSUM, Mededeelingen over Bladwespen I. — Dr. J. TH. OUDEMANS, *Lycaena coridon* Poda.

Mededeelingen over Bladwespen I.

Amauronematus fallax Lep.

Den 18^{en} Juni 1906 ontving ik van Mr. A. Brants vijf larven der bovengenoemde soort, door hem te Laag-Soeren uit lage wilgenstruiken, *Salix aurita* of *S. repens*, geklopt. Tegen 24 Juni hadden zich vier hiervan in stukjes losse turf begeven, na zoowel van *Salix vitellina* als *S. caprea* gevreten te hebben; de vijfde volgde 28 Juni. Alvorens in de turf te kruipen vervellen zij, verliezen hierbij de witte strepen en bruine spikkeltjes en zijn dan geheel groen of bruingroen en korter geworden. In het begin van Maart het kweekglas onderzoekend, kon ik een paar larven waarnemen, die dus in dezen toestand overwinterden.

Reeds 28 Maart 1907 vertoonden zich twee vrouwelijke wespen; eene derde kwam 1 April te voorschijn. Zaddach zegt in Schrift. phys. ökon. Ges. Königsberg XVI, 1875, Nº. 17. p. 69: »Keine andere Art der Gattung *Nematus* ist so veränderlich wie diese«; zij is dan ook onder verschillende namen beschreven o. a. als *Nematus variabilis*.

Mijne wespen komen het meest overeen met Zaddach's vierde variëteit, de donkerste. Er is weinig meer te zien van de zéér bleek groenachtige of vuilwitte tint van het abdomen; over den rug loopen zwarte dwarsbanden, de buik is zwart gevlekt; aan de zijden is de lichtgroenige kleur (bij een exemplaar iets helderder) nog het duidelijkst waar te nemen. Wangen en mond zijn wit; alle overige deelen van het lichaam zijn grootendeels zwart; het stigma bruinzwart. De cocons, waaruit zij verschenen, zijn zeer dunwandig, doorzichtig, licht bruingelig.

Ten gevolge van den strengen winter was de bladvorming der wilgen (bijv. vergeleken bij het voorjaar van 1906) thans nog zeer achterlijk. Aan een *Salix vitellina* in mijn tuin vond ik een paar takjes, waaraan enkele blaadjes en ook een paar katjes begonnen te ontluiken. Deze takjes werden in water geplaatst en de met suikerwater en honig gelaafde wespen hierop gezet. Eenige witte eitjes werden tegen een bladknop gelegd, maar vooral deden de wespen pogingen om in de nog zeer weinig ontwikkelde knopjes der katjes te leggen, en het gelukte haar ook hiertegen en gedeeltelijk hierin één paar eitjes te plaatsen. Aangezien de katjes der vroegbloeiende ruige wilgen reeds veel grooter en bijna geheel ontwikkeld waren, zette ik nu takjes van een manlijke *Salix caprea* in het kweekglas, waarvan zij terstond ijverig gebruik maakten. Gedurende vijf dagen zijn zij, met tusschenpoozen, nog steeds bezig in deze katjes hare eieren afzetten, en wanneer de takjes zich lang genoeg frisch houden, hoop ik parthenogenetische larven van *Am. fallax* te zien verschijnen.

Voor zoover mij bekend, was het nog niet waargenomen dat eene bladwesp in katjes der wilgen legt. Bij vlinders komt dit voor in het genus *Xanthia*.

Uit deze legwijze van *Am. fallax*, die dikwijls reeds in Maart vliegt, laat zich verklaren, waarom de larven dezer wesp meer op ruige wilgen gevonden worden dan op gladde. *Salix caprea*,

aurita, *repens* behooren alle tot de Vroegbloeiërs. Op een eveneens vroeg bloeiende gladde wilg, *S. viminalis*, schijnt de larve nog niet gevonden te zijn. In de omgeving van Arnhem heb ik haar nog niet aangetroffen; bij Vlodrop (Limburg) klopte ik haar in 1903 uit *S. aurita*, en Mr. Brants bezorgde mij de larve ook reeds in 1904 uit Laag-Soeren. Deze beide kweekingen mislukten, gedeeltelijk ten gevolge van sluipwespen. De mannetjes van *Am. fallax* zijn schaarsch; Cameron geeft aan: »On counting the specimens which I have caught and bred, I find a proportion of one male to twenty females«. (Monogr. Brit. Phytoph. Hym. I p. 26). Door Brischke¹⁾ wordt aangenomen, dat *Am. fallax* Lep. en *Am. histrio* Lep. slechts variëteiten van eene soort zijn; Konow kan zich hiermede niet vereenigen. In afbeeldingen der zagen van *fallax* en *histrio* door Cameron is verschil op te merken.

A. J. VAN ROSSUM.

• *Lycaena coridon* Poda.

Lycaena coridon Poda in Nederland.

Deze zeldzame *Lycaena* werd het eerst in ons land aangetroffen door Dr. van Medembach de Rooy, die in Augustus 1859 een mannetje bij Nijkerk ving. Dit voorwerp, dat natuurlijk een weinig oud geworden, doch volkomen gaaf is, berust in mijne verzameling. Het bleef zeer lang het eenige Nederlandsche exemplaar, terwijl bovendien Snellen in »De Vlinders van Nederland« Macrolepidoptera, p. 56 noot, in verband met het terrein, dat volstrekt niet met den aard van deze soort over-

¹⁾ Schrift. Naturf. Ges. Danzig N. F. VI. Heft 2. p. 74